

چکیده مقالات همایش علمی

مدیریت استراتژیک فرهنگی شهر تهران
(ماتریس فرهنگی)

سید محمدهادی ایازی، رئیس همایش
علی اصغر محکی، دبیر همایش
سید رضا صالحی امیری، دبیر علمی همایش

معاونت امور اجتماعی و فرهنگی
اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی

به نام آن که جان را فکرت آموخت
چراغ دل به نور جان برافروخت

سرشناسه	همایش علمی مدیریت استراتژیک فرهنگی شهر تهران
عنوان و نام پدیدآور	چکیده مقالات همایش علمی مدیریت استراتژیک فرهنگی شهر تهران: ماتریس فرهنگی/
مشخصات نشر	تهران: نیسا، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۱۶۰ ص: جدول، نمودار؛ ۲۱/۵×۱۱/۵
فروست	مدیریت؛ ۷
فروست	نگاشت شهر؛ ۴۰
شابک	۳۰۰۰۰ ریال؛ ۹-۲۹-۶۶۶۲-۶۰۰-۹۷۸: دوره؛ ۳-۴۷-۶۶۶۲-۶۰۰-۹۷۸: چکیده
وضعیت فهرست‌نویسی	فیب
عنوان دیگر	ماتریس فرهنگی (چکیده مقالات)
موضوع	معاونت اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران
موضوع	شهرداری تهران - برنامه‌های فرهنگی
موضوع	مدیریت فرهنگی - ایران - تهران - برنامه‌ریزی
موضوع	سیاست فرهنگی - ایران - تهران - برنامه‌ریزی
موضوع	برنامه‌ریزی استراتژیک - ایران - تهران
شناسه افزوده	ایازی، سیدمحمدهادی، ۱۳۴۱- . رئیس همایش
شناسه افزوده	محکی، علی‌اصغر، ۱۳۴۲- . دبیر همایش
شناسه افزوده	صالحی امیری، سیدرضا، ۱۳۴۰- . دبیر علمی همایش
شناسه افزوده	بهلول، سیدمحمدرضا، ۱۳۵۳- . مدیر اجرایی همایش
شناسه افزوده	شهرداری تهران؛ معاونت امور اجتماعی و فرهنگی؛ اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۱ ۶۲۱ ۸۸۴ HM
رده‌بندی دیویی	۳۰۶
شماره کتابشناسی ملی	۳۰۲۶۴۰۷

چکیده مقالات همایش علمی مدیریت استراتژیک فرهنگی شهر تهران (ماتریس فرهنگی)

چاپ اول، زمستان ۱۳۹۱

شماره نشر: ۳۳

صفحه‌آرایی: کارگاه ساغر مهر

ویراستار: سمیه سیاه‌پشت

طراحی جلد: نرگس علیزاده

لیتوگرافی: کارا

چاپ: فرارنگ

صحافی: نگاه

ناظر فنی چاپ: مصطفی شریفی

تعداد: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰ تومان، قیمت دوره: ۶۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۶۲-۲۹-۹، شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۶۲-۳۷-۳

همه حقوق چاپ و نشر این اثر محفوظ است

استفاده از مطالب با ذکر منبع بلااشکال است

انتشارات تیسّا

تهران، میدان بهارستان، خیابان ظهیرالاسلام، پلاک ۶ واحد ۳، تلفن: ۳۳۹۹۴۲۳، ۳۳۹۹۲۴۷۰

www.Teesa.ir

iTeesa@mail.com

معاونت امور اجتماعی و فرهنگی
اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی

مطالب درج شده در کتاب حاضر، چکیده مقالات پذیرفته شده در
همایش «مدیریت استراتژیک فرهنگی شهر تهران (ماتریس فرهنگی)»
بوده و الزاما بیانگر دیدگاه‌های «اداره کل مطالعات اجتماعی و
فرهنگی» شهرداری تهران یا انتشارات تیسا نمی باشد.

سازمان ها و نهادهای مشارکت کننده:

- شورای عالی استان ها
- شورای اسلامی شهر تهران
- سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور
- انجمن مدیریت راهبردی ایران
- انجمن جامعه شناسی ایران
- انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات
- انجمن علمی مدیریت رفتار سازمانی ایران
- دانشگاه مازندران
- مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام
- پژوهشکده تحقیقات راهبردی
- جامعه مهندسان شهر ساز
- روزنامه همشهری
- بانک شهر
- اندیشه سرای شهر

فهرست

- ۱۷..... پیشگفتار
- ۲۱..... مقدمه
- ۲۳..... اهداف کلان
- ۲۴..... چهارچوب کلی و مفهومی همایش
- ۲۴..... محورها
- ۴۳..... مدل مطلوب مدیریت و توسعه فرهنگی شهر تهران
دکتر سعید معیدفر
- ۴۵..... آسیب‌شناسی فرهنگی شهرداری تهران
دکتر سیدرضا صالحی امیری
شهرداد امیرانتخابی
- ۴۷..... گفتمان‌های سیاست‌های فرهنگی شهرداری تهران
دکتر صلاح‌الدین قادری
دکتر کمال خالقی‌پناه
- ۴۹..... رویکرد ماتریسی در برنامه‌ریزی فرهنگی
ابراهیم حاجیان
- ۵۱..... نظارت پرستارانه؛ نقش مدیریت شهری در حیات فرهنگی شهر تهران
سید محمد بهشتی
- ۵۳..... دستاوردهای شهرداری تهران در توسعه دانش فرهنگی و اجتماعی
سیدرضا مصطفوی
- ۵۵..... رهیافت‌های شهرداری تهران برای بهبود سبک زندگی شهروندان
محمدباقر تاج‌الدین

- تهران کلان شهر اقتصادی - هنری - فرهنگی ۵۷
نازیانو ترکاشوند
- پیوست اجتماعی و فرهنگی در مدیریت شهری؛ مطالعه موردی شهر تهران ... ۵۹
دکتر محمد فاضلی
- رهافت های شهرداری تهران در حوزه آموزش شهروندی ۶۱
محسن جعفری
آزاده شیخی
- طراحی الگوی مطلوب ظرفیت سازی، توانمندسازی و نهادینه سازی فعالیت های
فرهنگی تشکلهای مردمی و مردم نهاد شورایاری ها ۶۳
دکتر ارسطویاری حصار
دکتر مجید پریشان
- ضرورت هماهنگی و یکپارچه سازی سیستم ها در دولت و شهر الکترونیک؛
مقایسه تطبیقی شهرهای الکترونیک اهواز، شیراز و مشهد ۶۵
فاطمه سلیمانی روزبهانی
ساناز نیکقدم حجتی
حبیب پوراسد
مریم حاجی ثی
- نگرش سیستمی در مدیریت فرهنگی کلان شهر تهران با رویکرد توسعه پایدار
شهری ۶۷
طاهره نعمتی
نقی حیدری
اصغر رشیدی ابراهیم حصاری
وحید حسن پور
- همنوازی رسانه های جمعی شهری و رسانه های نوین شهروندان در مدیریت
استراتژیک فرهنگی ۶۹
محمد سلطانی فر
- توسعه صنایع خلاق بر مبنای هویت فرهنگی کلان شهرها ۷۱
علی اصغر شیره پز آرانی
مقداد نمکی
- الزامات سیاست گذاری و مدیریت استراتژیک فرهنگی در مدیریت شهری ... ۷۳
سعید شفیعی کمال آباد

- استراتژی‌های فرهنگی و مدیریت شهری ۷۵
نظام بهرامی کمیل
- ضرورت سلامت اجتماعی در حوزه مدیریت شهری ۷۷
محمدحسن شربتیان
- نقش برنامه‌ریزی فرهنگی در تعیین روابط حمل و نقل شهری و توسعه کاربری زمین ۸۰
سید ابوالحسن موسویان
- جایگاه امنیت اجتماعی در تفکر مدیریت استراتژیک فرهنگی کشور ۸۲
فاطمه براتلو
- فرهنگ؛ سنگ بنای شهرهای جهانی ۸۳
احمد محمدجامعی
- جایگاه هویت نظام بصری تهران قدیم و کاربرد آن در دوره معاصر ۸۴
فاطمه مهین‌فر
دکتر حسن بلخاری قه‌بی
- رویکرد نظری مدیریت استراتژیک فرهنگی مجموعه شهری تهران ۸۶
دکتر اصغر مهاجری
فاطمه ملک محمدی
- جامعه‌شناسی نامخاطبان برنامه‌های فرهنگی شهری ۸۸
ناصرالدین غراب
- ارزیابی بخش‌های سیاست‌گذار و برنامه‌ریز فرهنگی شهرداری تهران و ارتباط با نهادهای فرابخش ۹۰
دکتر حسن عماري
رایحه رضایی
- نقش فرهنگ سازمانی بر کیفیت اخلاق حرفه‌ای در سازمان‌ها مطالعه موردی مراکز پژوهشی دینی استان قم ۹۲
دکتر سیدرضا صالحی امیری
دکتر علی باقی نصرآبادی
دکتر جعفر رحمانی
- ریافت‌های شهرداری تهران در حوزه سلامت شهری و آینده‌پیش رو ۹۴
دکتر بهزاد دماري
فاطمه حاج نقی‌زاده

۹۷..... مدیریت استراتژیک فرهنگی از منظر نیازسنجی فرهنگی
هوشنگ ظهیری

۹۹..... مبانی نظری توسعه فرهنگی شهرها
سعید شفیعی کمال آباد

بررسی عملکرد شهرداری در تحول و توسعه فرهنگی شهر تهران پس از انقلاب
۱۰۱..... اسلامی

ناصر پوررضا کریم سرا
از فلسفه فرهنگ تا سیاست گذاری فرهنگی؛ مطالعه‌ای بر اساس انسان‌شناسی
شناختی
۱۰۳.....

میلاد حاجی پروانه
ظرفیت‌های اقتصاد فرهنگ و راهبردهای تحقق آن در شهر تهران
۱۰۵.....

سید ابوالحسن ریاضی
ارائه و ارزیابی فرایند فرهنگی جلب مشارکت مردم در طرح‌های شهری محله
پشت‌باغ شهر یزد
۱۰۷.....

مجتبی شریف‌نژاد
زهرا برزگر بیوکی
۱۰۹..... اکوسیستم خلاق و پویای اقتصاد فرهنگی

حافظ مهدنژاد
حسن اشتری
محمد جواد حسینی
ارزیابی فرهنگی پروژه‌های توسعه شهری شهرداری تهران مطالعه موردی پروژه

۱۱۱..... تونل توحید
پردیس حیدری

سعید صغیران دباغ
حدیث حیدری

تحلیل و سنجش استراتژی فرهنگی کنونی در شهرها و طرح ریزی استراتژی
نوین فرهنگی مبتنی بر نوآوری
۱۱۳.....

آرش واقف کودهی
مریم واقف کودهی
زینب قلی‌زاده

- جایگاه و تأثیر کتابخانه‌های عمومی استان مرکزی در توسعه فرهنگی..... ۱۱۴
 رضا تاج آبادی
 محمد رحیمی
 سمیه شعبانی
- مدیریت مشارکتی و فرهنگ مشارکت در سازمان‌های محلی مورد شهرداری منطقه ۴..... ۱۱۸
 احسان منصوریان
 سیدمهدی حسینی
 محرم علی آل عمران
- بررسی عوامل مؤثر بر تغییر آداب زندگی نوجوانان و جوانان و راهکارهای ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی مطالعه موردی: شهرداری منطقه ۲۲ شهر تهران، محله گلستان غربی..... ۱۲۰
 نیلوفر سودمند
 علیرضا صفایی محمدی
- واکاوی مأموریت‌ها و اولویت‌های فرهنگی شهرداری تهران از منظر قوانین و برنامه‌ها..... ۱۲۲
 مرتضی طلایی
 محمد حسین بوچانی
- نقش آموزش‌های فرهنگی شهرداری در بهبود مناسبات اجتماعی مطالعه موردی شهرداری منطقه ۵ تهران..... ۱۲۴
 دکتر سید رضا صالحی امیری
 عبدالمجید اکبری
- ارزیابی آسیب‌شناسانه سازمان‌های فرهنگی بر مبنای خط‌مشی‌گذاری فرهنگی ۱۲۶
 علی اصغر سعیدی
- الزامات و فرایند سیاست‌گذاری و مدیریت استراتژیک فرهنگی در مدیریت شهری..... ۱۲۸
 دکتر ناصر عبادتی
 شهرزاد بخشی
- رهافت‌های شهرداری تهران در حوزه آموزش شهروندی..... ۱۳۰
 دکتر عزیزالله تاجیک اسماعیلی
 امین احمدی

- شناخت تداخل و همپوشانی وظایف دستگاه‌ها و سازمان‌های فرهنگی موجود
در درون مدیریت شهری و خارج از آن..... ۱۳۱
- حسن اشتری
رهیافت‌ها، برنامه‌ها و عملکرد مدیریت شهری تهران در توسعه اقتصاد فرهنگ و
فضاهای فرهنگی..... ۱۳۴
- سید جلال موسوی بازرگانی
نقش شهرداری‌ها در ایجاد و توسعه فرهنگ شهروندی..... ۱۳۵
- مهتا جودزاده
دکتر عبدالرحمن مهدوی
دکتر شمس‌الله جعفری‌نیا
تعامل مدیریت استراتژیک فرهنگی و سرمایه فرهنگی..... ۱۳۷
- رزیتا سپهرنیا
رویکرد استراتژیک؛ ابزار کارآمد توسعه فرهنگی کلان‌شهرها..... ۱۳۹
- آزاده کاظم‌نژاد
صنم سیر
رهیافت‌های شهرداری تهران در مدیریت اجتماعی و فرهنگی..... ۱۴۱
- ولی‌الله صدیقی‌فر
نقش مدیریت شهری در ارتقای شاخص‌های فرهنگی و اجتماعی شهروندان؛
مطالعه موردی شهروندان ساکن در ناحیه ۳ منطقه ۵ شهرداری تهران..... ۱۴۳
- دکتر علی‌اکبر رضایی
دکتر حمیده رشادت‌جو
آرام شیخی
بررسی نقش پیوند مساجد و کالبد محلات در احیای هویت محلات تاریخی؛
نمونه موردی محله امامزاده عبدالله تهران..... ۱۴۵
- رسول منتظری
محمدجواد غلامی
عباس ملازاده
ارزیابی نابرابری منطقه‌ای در دستیابی به مراکز فرهنگی؛ مطالعه موردی مناطق
پیست‌ودوگانه شهر تهران..... ۱۴۷
- دکتر علی گلی

- راهکارهای عملیاتی سهولت در مدیریت استراتژیک فرهنگی شهر تهران... ۱۴۹
دکتر هاشم نیکومرام
شهروود امیرانتخابی
- بررسی آسیب‌شناسی در حوزه‌های شهری و ارائه راهکارهای مدیریتی؛ مطالعه
موردی منطقه ۱۲ شهرداری تهران... ۱۵۱
ورداد عدالتخواه
مهدی شفق‌تی
اکرم نوروزی
مریم میرزایی
سمیه صفی
- مدیریت مؤثر فرهنگی در سایه مدیریت یکپارچه شهری... ۱۵۳
علی پوستچیان
بابک رضایی
علی زارع زردینی
- الزامات طراحی و ترسیم نقشه فرهنگی شهر تهران... ۱۵۵
دکتر سروش فتحی
- آسیب‌شناسی فرایند برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک توسعه فرهنگی -
اجتماعی شهرداری تهران... ۱۵۷
سحر هوشمندی
- چالش‌های شهرداری تهران در مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی شهر تهران... ۱۵۹
محمدرضا طالبی‌نژاد
آزاده طاعتی

پیشگفتار

شهر، این محصول بشری، مجموعه‌ای از «کالبد و اجتماع» را دربرمی‌گیرد و علی‌القاعده باید جهت‌گیری آن در راستای دستیابی به «کمال انسانیت و جمال حیات طیبه» باشد؛ چراکه شهر، تجلی‌گاه مناسبات و عرصه تولید اجتماعی است. اساس پیدایش شهر و گسترش شهرنشینی در دنیای امروز، بر مبنای همکاری و تعامل نیروهای اجتماعی ساکن در آن برای پاسخگویی بهتر به نیازهای مشترک است. تعمق در سیره پرفرازونشیب شهرها بیانگر آن است که متأسفانه شهر یک محیط صرف جغرافیایی دانسته می‌شود که تنها جمعیتی در آن زیست می‌کنند، نه یک «سازه اجتماعی» و بستری «پویا و زنده برای تعالی انسان‌ها» در درون آن؛ قطعاً «تالی» چنین نگاهی، نه انسان‌های درون شهر را ملقب به «شهرنشین» خواهد کرد و نه «شهروند» را دارای «هویت»، «روح و روان» و «کرامت».

در نگاه مدیریت جهادی، «کالبد شهر» و «ساختار شهروندی» هماهنگ و هم‌پوشان با یکدیگر به سمت پیشرفت همراه با عدالت حرکت می‌کنند و اگر برخی کلان‌شهرها امروزه با تراکم معضلات اجتماعی - که فرساینده کالبد شهر و ساحت شهروندی هستند - شناخته می‌شوند، دلیل آن چیزی جز غفلت از جنبه‌های اجتماعی در فضای زیست‌شهری نیست. به همین دلیل، بنده بارها

تأکید کرده‌ام که در ساختار مدیریت شهری باید درباره سازگار نمودن «تغییرات تکنولوژیک» با «تغییرات اجتماعی» دغدغه دائمی داشت؛ چراکه هیچ توسعه و رشد کالبدی در شهر پذیرفته نیست مگر اینکه از قبل، درباره ابعاد و آثار فرهنگی و اجتماعی آن فکر شده باشد و این مهم‌ترین بایسته کارکردی ماتریس فرهنگی برای کلان‌شهر تهران است.

همچنین باید توجه کرد مدیریت فرهنگی ساکن و بی‌تحرك در شهر که رویکرد همزمانی «تغییرات تکنولوژیک» با «تغییرات اجتماعی» را در نظر نگیرد، نمی‌تواند دوام داشته باشد. موج تغییرات اجتماعی با آن را غرق می‌کند و یا کشتی نهاد یا سازمان، در گِل تعارض‌های فرهنگی، ناهنجاری‌های اجتماعی و حاشیه‌های سیاسی فرو رفته باقی می‌ماند و نمی‌تواند روند و سرعت تغییرات را متوقف کند و با از دست دادن بهره‌وری درونی و اثربخشی بیرونی، موجبات نارضایتی اجتماعی و بی‌اعتمادی شهروندان را مهیا می‌سازد.

بر اساس آنچه گفته شد، شهرداری تهران در هشت سال گذشته کوشیده تا جایگاهی درخور برای مطالعات اجتماعی و فرهنگی قائل شود، پیامدهای اجتماعی و فرهنگی پروژه‌ها، سیاست‌ها و برنامه‌های شهری را ارزیابی و در رویه و محتوای مدیریت شهری لحاظ کند، و از تولید دانش مرتبط با فرهنگ حمایت به عمل آورد. همایش ماتریس فرهنگی شهر تهران نیز قطعه‌ای دیگر از اقدامات مدیریت شهری برای گره خوردن نخبگان علمی و عملی حوزه فرهنگی با شهرداری است تا بنیان‌های نظری و عملی حیات فرهنگی شهر و مدیریت متناسب با آن مورد کاوش قرار گیرد و بر اساس ضرورت‌های شهر و

بضاعت‌های مدیریت شهری، راه‌های نوینی پیش روی شهر، شهرداری و شهروندان بگشاید.

نتایج حاصله از همایش ماتریس فرهنگی باید توجه به وجوه غیر فنی و اقتصادی شهر را پررنگ سازد و دشواری‌های شهرداری در مواجهه با آنها را بازنمایی کند تا از این راه نوعی فرهنگ‌سازی در جامعه شهری و به‌ویژه در میان مدیران ارشد فرهنگی ایجاد کند تا شهر را موجودی زنده، فرهنگی و اجتماعی و دارای حیاتی ارگانیکی ببینند؛ از این رو امیدوارم این همایش، در جایگاه پیونددهنده دانشگاه و مدیریت شهری قادر باشد تا فرهنگ، مدیریت فرهنگی کلان‌شهر تهران و ابعاد مهم ماتریس فرهنگی شهر تهران را در نسبت با یکدیگر تعریف کرده، وضع موجود و بایسته‌های نسبت میان این عناصر را موشکافی نموده و راهبردهایی علمی و کارآمد برای پیشرفت همراه با عدالت در کلان‌شهر تهران در چهارچوب الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت ارائه کند.

و ما توفیقی إلا بالله علیه توکلت و إلیه انیب

محمدباقر قالیباف

مقدمه

نظام فرهنگی در سطح ملی یا در سطح یک شهر، پایه حفظ و بقای الگوهای هنجاری در میان گروه‌ها و قشرهای مختلف جامعه و عامل استمرار حیات معنوی و روابط اجتماعی و انسانی سالم است. وجود یک نظام فرهنگی موفق، فرایندهای اجتماعی، اقتصادی و انسانی یک جامعه را به رغم همه موانع و عوامل تهدیدکننده از مسیر انحراف دور می‌کند و جامعه را به سمت توسعه متوازن سوق می‌دهد. منظور از نظام فرهنگی موفق آن است که کارکرد آن نظام بتواند در کالبد انسان‌های متفرق و پراکنده بسیاری که غالباً بنا به ضرورت‌های کاری در محیط‌های بزرگ گرد آمده‌اند، روح جمعی بدمد و هویتی مشخص و واحد را به آنها ارزانی دارد؛ هویتی که در عین به رسمیت شناخت تكثر و چندگانگی خرده فرهنگ‌های مختلف، ضامن وحدت و همدلی افراد باشد و زمینه بروز رفتارهای عمومی مورد انتظار نظیر نظم، وظیفه‌شناسی، رفتار شهروندی، فرهنگ دینی و احترام به حقوق دیگران را فراهم کند.

کلانشهر تهران به سبب محوریت خود در روابط اقتصادی، اجتماعی، تجاری و اداری کشور، علاوه بر مشکلات ناشی از فشار فزاینده جمعیت و تراکم، با مسائل اجتماعی و فرهنگی متعددی نیز روبه‌روست. روند کنونی افزایش جمعیت شهر تهران به سبب رشد

طبیعی و مهاجرت، سبب گسترش روزافزون جغرافیا و فضای عمومی شهری، تنوع گسترده فرهنگی، تضاد منافع گروه‌های مختلف، افزایش انتظارات و تنوع نیازها و پیدایش مشکلات زیست محیطی را سبب شده که ضرورت برنامه‌ریزی برای مدیریت وضع موجود و جهت‌دهی مطلوب به آینده این شهر را نشان می‌دهد. با توجه به همین جنبه «آنومیک» و «بی‌سازمان» زندگی در کلانشهر تهران، یک وجه مهم از مدیریت و برنامه‌ریزی برای این شهر، ناظر به مسئله فرهنگ و توسعه فرهنگی شهر تهران است. از این منظر، رابطه شهر و فرهنگ از دو جنبه مهم مورد توجه قرار می‌گیرد. اول اینکه شهرنشینی، زندگی فرهنگی و اجتماعی را دگرگون می‌سازد و دوم اینکه زندگی شهری نیازمند الگوهای رفتاری فردی و جمعی خاص خود است. لذا لازمه مدیریت کلانشهری مانند تهران این است که ضمن حفظ ارزش‌های فرهنگی، بتواند نگرش‌ها و الگوهای رفتاری یک شهروند معیار را در تمامی قشرهای اجتماعی گسترش داده و شهری با روابط سالم را به نمایش گذارد.

اما پیش شرط اساسی مدیریت فرهنگی شهر تهران، در درجه اول تدوین الگوهای فرهنگی متناسب با ارزش‌های ملی و دینی است. برای رسیدن به اهداف تعیین شده، اتخاذ نگرشی کل‌نگر، آینده‌نگر، جامع‌نگر، پویا و متعالی ضروری است. لذا شهرداری تهران به عنوان مؤثرترین سازمان مدیریت شهری، باید بتواند در حوزه فرهنگ به انسجام در سطوح سیاستی، مدیریتی، ساختاری، هدفی، برنامه‌ای، کارکردی، نظارتی و پایش دست یابد. این انسجام کمک می‌کند تا فعالیت‌های روزانه شهرداری تهران در حوزه فرهنگ از تشتت و پراکندگی خارج شده و مدیریت مؤثر فرهنگی در سطح شهری شکل گیرد. بنابراین منظور از

ماتریس یا مدیریت استراتژیک فرهنگی، در اینجا تنظیم و تدوین رابطه میان ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها و امکانات مدیریت شهری در حوزه‌های مختلف اعم از خدمات شهری، زیباشهری و ... تا سازمان فرهنگی هنری در حوزه فرهنگ با نیازها، اقتضائات و مسائل و پدیده‌های فرهنگی شهر تهران می‌باشد.

اهداف کلان

۱. ایجاد فرصت برای هم‌اندیشی و تأمل در خصوص مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی شهر تهران و نحوه تقسیم وظایف و مأموریت‌های سازمان‌های تخصصی فرهنگی و غیرفرهنگی شهرداری تهران (طراحی ماتریس فرهنگی)؛

۲. ایجاد زمینه برای طراحی الگوهای فرهنگی و تدوین راهبردهای بلندمدت برای حصول به اهداف فرهنگی در شهر تهران؛

۳. فراهم آوردن بستر مشارکت متخصصان و صاحب‌نظران در فرایند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری فرهنگی در شهر تهران؛

۴. مرور ادبیات موجود در حوزه مدیریت فرهنگی و جمع‌آوری آنها در همایش؛

۵. بررسی تجارب موفق مدیریت شهری (داخلی و خارجی) در حوزه توسعه فرهنگی و برنامه‌ریزی فرهنگی؛

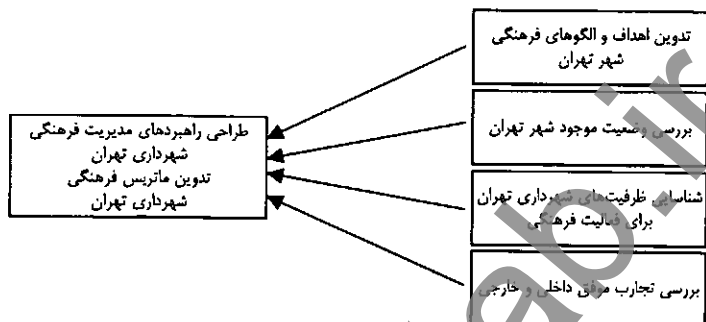
۶. تعیین قابلیت‌ها و فرصت‌های شهرداری تهران برای ورود موفق به حوزه برنامه‌ریزی فرهنگی؛

۷. تدوین ماتریس خدمات شهرداری و فعالیت فرهنگی متناظر با آن؛

۸. بررسی زمینه‌های ایجاد تمرکز سازمانی در بخش فرهنگ

و تهیه تشکیلات منسجم و متناسب برای کلانشهر تهران.

چهارچوب کلی و مفهومی همایش

محورها

۱. مبانی نظریه‌ها و روش‌های سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی در مدیریت شهری

۱-۱. مبانی نظری توسعه فرهنگی شهرها

۱-۲. نظریه‌های مدیریت استراتژیک فرهنگی در حوزه

مدیریت شهری

۱-۳. الزامات سیاست‌گذاری و مدیریت استراتژیک فرهنگی

در مدیریت شهری

۲. ارزیابی و شناخت اقتضائات و شرایط فرهنگی در کلانشهر تهران

۲-۱. جامعه‌شناسی مخاطبان برنامه‌های فرهنگی شهر تهران

۲-۲. آسیب‌شناسی فرهنگی شهر تهران

۲-۳. ارزیابی الزامات طراحی و ترسیم نقشه فرهنگی شهر

تهران

۲-۴. شناسایی زمینه‌های توسعه ظرفیت خرده‌فرهنگ‌های محلات برای تأمین تقاضای کالاهای فرهنگی گروه‌های مختلف ساکن تهران

۲-۵. ارزیابی پوشش شهری، منطقه‌ای، ناحیه‌ای و محله‌ای برنامه‌ها، فعالیت‌ها و امکانات فرهنگی - هنری شهر تهران
۲-۶. آینده‌شناسی روندها و پدیده‌های فرهنگی شهر تهران

۳. مرور تجارب سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و مدیریت فرهنگی شهرداری‌ها در کلانشهرهای ایران و جهان

۳-۱. بررسی اقدامات و فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و هنری شهرداری تهران و تحولات آن در دوران بعد از انقلاب اسلامی
۳-۲. بررسی تطبیقی استراتژی‌ها و فعالیت‌های فرهنگی در کلان‌شهرهای دنیا

۳-۳. ارزیابی جایگاه مطالعات فرهنگی در پروژه‌های عمرانی و شهرسازی (پیوست فرهنگی)
۳-۴. ظرفیت‌ها و امکانات فعالیت فرهنگی در سازمان‌های غیرفرهنگی شهرداری تهران

۴. چالش‌های شهرداری تهران در مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی شهر تهران

۴-۱. شناخت تداخل و همپوشانی وظایف دستگاه‌ها و سازمان‌های فرهنگی موجود در درون مدیریت شهری و خارج از آن

۴-۲. ارزیابی آسیب‌شناسی دستگاه‌ها و سازمان‌های فرهنگی و شناسایی خلأهای کارکردی

۵. تدوین الگوی مطلوب مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی استراتژیک در شهر تهران

- ۵-۱. تعیین اولویت‌های فرهنگی بر اساس اصول سیاست فرهنگی و سامان دادن فعالیت بر اساس اولویت‌های تعیین‌شده
- ۵-۲. تدوین نظام جامع نظارت، پایش و ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی شهرداری تهران
- ۵-۳. ارزیابی بخش‌های سیاست‌گذار و برنامه‌ریز شهرداری تهران و بازنگری ارتباط این نهادها با نهادهای فرابخشی
- ۵-۴. تحلیل ابعاد «اقتصاد فرهنگ» برای فعالیت‌های فرهنگی در شهر تهران
- ۵-۵. طراحی الگوی مطلوب ظرفیت‌سازی، توانمندسازی و نهادینه‌سازی فعالیت‌های فرهنگی هیئت‌ها، مؤسسات و تشکل‌های مردمی
- ۵-۶. چهارچوب روش‌شناختی برای طراحی و تدوین الگوی کاربردی مدیریت استراتژیک فرهنگی شهر تهران (ماتریس فرهنگی شهرداری تهران)

سید رضا صالحی امیری

دبیر علمی همایش